

Jozef Mertens

Jozef Mertens heeft in Wieze een bedrijf met limousins. Keuringen afschuimen en de gepaste stier zoeken voor elke koe is zijn favoriete tijdverdrrijf.

Ras:	limousin
Antal stuks:	13
Aantal kalvingen:	4-5
Aantal hectare:	7

Verwonderd vraagt Jozef Mertens (63) ons hoe we hem toch hebben gevonden. 'Bekend ben ik nochtans niet.' Mertens staat op de ledenlijst van het Belgisch Limousinstamboek. 'Veel Vlaamse fokkers telt het stamboek niet. De limousinfokkerij in België is vooral een Waalse aangelegenheid.' De Vlaming uit Wieze geeft meteen aan dat hij al meer dan dertig jaar limousins fokt voor de hobby naast zijn activiteiten als schrijnwerker/trappenmaker. 'Ik was al lid van het stamboek voor ik maar één limousindier had. Ik werd gewoon aangehouden door het ras, de aparte kleur en de vleeskwiteit. Het limousinvlees ontroert mijn smaakpapillen.'

Elke koe krijgt in Wieze elk jaar een andere ki-stier

Limousins fokken al meer dan dertig jaar hobby voor Oost-Vlaming

Een lange adem

Al meer dan dertig jaar fokt Jozef Mertens uit Wieze limousins als hobby. Hij houdt dat vol door eenvoud in het management in combinatie met passie voor het ras. Mertens: 'Het limousinvlees ontroert mijn smaakpapillen.'

tekst **Guy Nantier**

Voor de gebroeders Pimpin uit Beynac is Jozef Mertens geen onbekende. De veehouder uit Wieze is bij de Franse limousintopfokkers regelmatig te gast. 'Twintig jaar geleden kocht ik er twee vaarzen, Fouchère en Frégatte, een volle zus van de stier Liroux, een Ecufoon, die driemaal een 1a-plaats behaalde op de nationale keuring in Libramont. Sinds die aankoop onderhoud ik het contact met de drie broers. Ik kom hen natuurlijk ook geregeld tegen op de limousinkeuringen in Frankrijk waar zij al jarenlang met de beste prijzen gaan lopen.' Mertens heeft alle Franse prijsskampcatalogen tot zo'n dertig jaar geleden bewaard. 'Het grappige is dat ik geen letter Frans spreek. Ik moet altijd een tolk meenemen, mijn vrouw of mijn zoon. Indien ik de taal zou spreken, zou ik nóg meer in Limoges en omstreken zitten.'

De Wiezenaar kocht zijn eerste limousindier in 1978. Hij herinnert het zich nog alsof het gisteren was. 'Dat was Odette, een lange, brede koe. Ze was niet te groot.'

Naar de naam van de vader van Odette is het voor de veehouder wat graven in het geheugen. 'Jan', zegt hij even later. 'Haar vader was Jan. Jan werd Belgisch kampioen in 1978 te Brussel voor wijlen René Stoffelen uit Lokeren. Stoffelen was toen het gezicht van de limousinfokkerij in Vlaanderen.'

Altijd andere ki-stier

Na de aankoop van de huidige woonplaats in 1980 werd een kleine, nieuwe ingestrooide loopstal neergezet en werd de veestapel uitgebreid. 'Vandaag telt het koppel dertien dieren, groot en klein samen,' vertelt Mertens, 'goed voor vier

De twaalfjarige Sylvie (v. Ecu) vertolkt het nagestreefde foktype

à vijf kalvingen per jaar. Alle dieren worden drachtig gemaakt via ki.'

De veehouder insemineert het vrouwelijk vee zelf en vertelt dat het uitzoeken van de gepaste stier voor elke koe een van zijn favoriete bezigheden is. 'Elke koe krijgt haar eigen stier, geselecteerd uit het Franse Midatest-programma. Ik ben een liefhebber van kalveren die tot aan hun toppunt uitgroeien. Die verkopen gemakkelijk.'

Stieren die de laatste jaren zijn gebruikt, zijn onder meer de Iboval-geteste stieren Nervien-MN (v. Gaverigny) en Talent-MN (v. Prodige) en de stieren uit het pwf-programma Highlander (v. Villy) en Tastevin (v. Epsom). 'Maar het rijtje gebruikte kistieren is wel véél langer', geeft Jozef aan. 'Ik gebruik voor elke koe elk jaar een andere stier. Na enkele kalvingen weet ik dan precies welke stier de beste

combinatie oplevert voor het vervolg van haar fokcarrière.'

De gemiddelde leeftijd van de dieren te Wieze bedraagt acht jaar. De oudste koe die Jozef Mertens ooit gehad heeft, bereikte de gezegende leeftijd van zeventien jaar en heeft veertien kalveren gegeven. Een voorselectie van de stieren maakt de veehouder op basis van het geboortegemak. 'Ik heb nog nooit een keizersnede gehad en ik ben al dertig jaar bezig. Daarna volgen de vleesindex of de index qualité maternelle.'

De twaalfjarige Sylvie (v. Ecu) bestempelt de veehouder als het nagestreefde foktype. 'Het is permanent een evenwicht zoeken tussen vleesproductie en goede moedereigenschappen, in het bijzonder de melkproductieaanleg', legt de hobbyfokker uit. 'De uier mag niet te groot zijn. Als de koe te veel melk geeft, kan

het kalf alle vier de spenen niet tegelijk gebruiken en blijft er een speen achter en sterft af. Het is wikken en wegen.' Als derde punt gaat zijn aandacht naar de rugbespiering. 'Om een goede côte à l'os te hebben moet je daar opletten.'

Profijtig ras

Met de stamboekregistratie is Mertens gestopt omdat er Frans in het stamboek wordt gebruikt. Het weerhoudt hem er echter niet van om alles op papier nauwkeurig vast te leggen. 'Ik kan wel veel onthouden, tot in drie à vier generaties, maar als ik het niet vastleg, krijg je met inteelt te maken.'

Voeding en management van het vee-koppel te Wieze worden heel eenvoudig gehouden. 'In de zomer voer ik gras, tijdens de winter 's morgens voordrooggras en 's avonds kuilmais uit balen en een weinig geplette triticultale. Geen krachtvoer, geen mineralen. En ze krijgen alleen de wettelijke verplichte vaccinaties. Het limousinras is een profijtig, zuinig ras.'

Het bedrijfsbezoek wordt afgerond met een visite van de dieren in de weide. Bij aankomst gaan de koppen van de dieren eventjes maar omhoog om vervolgens verder te gaan met de orde van de dag: grazen. 'Mijn dieren zijn zeer rustig. Ik heb in al die jaren nog nooit, maar dan ook nooit een stok hoeven te gebruiken. Alles begint met een goede opvoeding.'

De veehouder verklaart zich nader: 'Eén week na de geboorte worden de kalveren vier uur per dag gebonden aan het hek en dit gedurende drie maanden. Ik maak van deze gelegenheid ook gebruik om ze dagelijks te borstelen met de roskam. Dat geeft hen vertrouwen.' |

